

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

01024, м.Київ-24, вул. П. Орлика, 4-а

12.10.2007 р. № 6-3/2007

**Головам Апеляційного суду
Автономної Республіки Крим,
апеляційних судів областей,
міст Кієва і Севастополя**

До Верховного Суду України надійшов лист Міністерства юстиції України з приводу порушень, які допускають деякі суди загальної юрисдикції при наданні міжнародної правової допомоги на підставі Конвенції СНД про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах, укладеної в м. Мінську 22.01.1993 року (далі – Конвенція), та Протоколу до неї від 28.03.1997р. (далі – Протокол).

У зв'язку з наведеним звертаємо увагу на таке.

Згідно ст. 6 Конвенції Договірні Сторони надають одна одній правову допомогу шляхом виконання процесуальних та інших дій, передбачених законодавством запитуваної Договірної Сторони, зокрема: складання та пересилання документів, проведення обшуків, вилучення, пересилання та видачі речових доказів, проведення експертизи, допиту сторін, обвинувачуваних, свідків, експертів, порушення кримінального переслідування, розшуку та видачі осіб, які скоїли злочини, визнання і виконання судових рішень у цивільних справах, вироків в частині цивільного позову, виконавчих надписів, а також шляхом вручення документів.

Стаття 17 Конвенції в редакції Протоколу передбачає, що у відносинах одна з одною при виконанні цієї Конвенції установи юстиції Договірних Сторін користуються державними мовами Договірних Сторін або російською мовою. У випадку виконання документів державними мовами Договірних Сторін до них додаються засвідчені переклади російською мовою.

Таким чином, суди загальної юрисдикції, надаючи міжнародну правову допомогу на підставі Конвенції (у тому числі, при розгляді питання про визнання і виконання судових рішень у цивільних справах), можуть визначити один зі способів складання документів, пов'язаних з виконанням Конвенції: викладати судові документи (рішення, ухвали, протоколи) російською мовою або, виконуючи їх державною мовою, додавати засвідчений переклад таких документів на російську мову.

Відповідно до ст. 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Однак, є непоодинокими випадки, коли документи, пов'язані з наданням міжнародної правової допомоги, складаються судами України лише державною мовою з посиланням на ст. 10 Закону України "Про судоустрій" та ст. 7 Цивільного процесуального кодексу України.

При цьому суди не беруть до уваги норму ст. 2 Цивільного процесуального кодексу України та ч. 2 ст. 19 Закону України "Про міжнародні договори України", згідно з якою у випадку, якщо міжнародним договором України, який набрав чинності у встановленому порядку, застосовуються правила міжнародного договору.

Незважаючи на те, що Міністерством юстиції України через територіальні управління юстиції неодноразово повертались судові документи, оформлені неналежним чином, із роз'ясненням необхідності їх оформлення відповідно до вимог міжнародних договорів та чинного законодавства, наведені порушення судами усунуті не були.

Такі дії призводять до порушень міжнародних зобов'язань України та створюють негативний імідж України на міжнародній арені.

У зв'язку з наведеним, з метою забезпечення належного виконання зобов'язань України згідно Конвенції СНД про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 22.01.1993 року і Протоколу до неї від 28.03.1997 р., при складанні документів за результатами надання міжнародної правової допомоги за згаданими міжнародними договорами судам належить викладати судові документи (рішення, ухвали, протоколи) російською мовою або, виконуючи їх державною мовою, додавати засвідчений переклад таких документів на російську мову, як цього вимагають положення Конвенції та Протоколу.

Просимо довести зміст цього листа до відома місцевих судів.

Заступник Голови
Верховного Суду України

А.Г. Ярема